

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2018. gada 12. jūlijs)

par priekšlikumu regulai par zaudējumu seguma minimumu nerezultatīviem riska darījumiem

(CON/2018/32)

(2019/C 79/01)

Ievads un tiesiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2018. gada 20. un 24. aprīlī saņēma Eiropa Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes lūgumus sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz zaudējumu seguma minimumu nerezultatīviem riska darījumiem groza Regulu (ES) Nr. 575/2013⁽¹⁾ (turpmāk – “ierosinātā regula”).

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punkta pirmo ievilkumu un 282. panta 5. punktu, jo ierosinātajā regulā ietverti noteikumi, kas ir ECB kompetencē, t.sk. Līguma 127. panta 5. punktā noteikto Eiropas Centrālo banku sistēmas uzdevumu palīdzēt kompetentajām iestādēm sekmīgi īstenot politiku, kas attiecas uz finanšu sistēmas stabilitāti, un saskaņā ar Līguma 127. panta 6. punktu ECB uzticētos uzdevumus saistībā ar politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālu uzraudzību. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Vispārīgi apsvērumi

ECB atbalsta ierosināto regulu, kas ir daļa no Eiropas Komisijas pasākumu paketes, ar ko risināt nerezultatīvus riska darījumus (NRD) Eiropas Savienībā. Šie pasākumi tiek veikti, ņemot vērā “Rīcības plānu, kā risināt ienākumus nenesošu aizdevumu problēmu Eiropā”⁽²⁾, kuru Padome apstiprināja 2017. gada 11. jūlijā. Sagaidāms, ka ierosinātā regula risinās iespējamus riskus, kas var rasties nākotnē, uzkrājoties nepietiekami nodrošinātiem NRD. Ierosinātā regula ir arī nozīmīga daļa no Savienības centieniem vēl vairāk samazināt riskus banku sistēmā. Vairāku iemeslu dēļ augsta līmeņa NRD risināšana ir bijusi viena no ECB uzraudzības prioritātēm kopš vienotā uzraudzības mehānisma izveides⁽³⁾. Pirmkārt, NRD apgrūtina banku bilances, ierobežojot peļņu. Otrkārt, NRD novērš banku uzmanību un samazina banku līdzekļus. Treškārt, NRD apdraud investoru uzticību bankām. Turklāt iekšējā ECB analīze liecina, ka pēdējos gados bankas ar lieliem NRD krājumiem pastāvīgi aizdeva mazāk nekā bankas ar labāku kredītkvalitāti, tādejādi sniedzot mazāku atbalstu uzņēmumiem un māsājniecībām, kā arī tautsaimniecībai kopumā⁽⁴⁾. Turklāt liels NRD krājums ir makroprudenciāla problēma un bieži vien ietekmē visu ekonomiku.

⁽¹⁾ COM(2018) 134 final.

⁽²⁾ Pieejams Padomes interneta vietnē www.consilium.europa.eu.

⁽³⁾ Sk. ECB Uzraudzības valdes priekšsēdētājas Daniēle Nouy un ECB Augsta līmeņa grupas par ienākumus nenesošiem kredītiem priekšsēdētājas Sharon Donnery “Introductory remarks to the public hearing on the draft addendum to the ECB guidance to banks on non-performing loans”, Frankfurte pie Mainas, 2017. gada 30. novembris, pieejams ECB Banku Uzraudzības interneta vietnē www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽⁴⁾ Sk. *European banking supervision three years on*, ECB prezidenta Mario Draghi atklāšanas runu otrajā ECB banku uzraudzības forumā Frankfurtē pie Mainas, 2017. gada 7. novembrī, pieejama ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu.

Tomēr tiek atzīmēts, ka ierosinātā regula neietekmēs NRD, ko kredītiestādes noslēgušas pirms 2018. gada 14. marta, un tāpēc saskaņā ar Eiropadomes secinājumiem par "Rīcības plānu, kā risināt ienākumus nenesošo aizdevumu problēmu Eiropā" tā neattiecas uz esošajiem NRD krājumiem.

ECB atzinīgi vērtē ierosinātās regulas skaidrojumu, ka NRD prudenciālais atbalsta mehānisms, kas izveidots ar ierosināto regulu, neliedz kompetentajām iestādēm īstenot savas uzraudzības pilnvaras saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem. Konkrētāk, neskatoties uz šā prudenciālā atbalsta mehānisma piemērošanu, ECB katrā atsevišķā gadījumā var noteikt, ka konkrētas kredītiestādes NRD nav pietiekami aptverti, un izmantot savas uzraudzības pilnvaras saskaņā ar 2. pīlāra sistēmu⁽⁹⁾.

2. Īpaši apsvērumi

2.1. NRD definīcija

Zaudējumu seguma minimuma vajadzībām ierosinātā regula NRD definīcija iekļauj Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013⁽⁶⁾. Šī definīcija balstās uz NRD konceptu, kas noteikts Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 680/2014⁽⁷⁾ un kuru piemēro uzraudzības pārskatu sniegšanas vajadzībām. Šajā sakarā ECB atzinīgi vērtē to, ka NRD definīcija ietver visus NRD veidus, jo īpaši mazos riska darījumus.

2.2. Seguma prasību minimuma aprēķins

ECB atzinīgi vērtē seguma prasību minimuma vienkāršību, kas principā balstās uz gadu skaitu, kas pagājis kopš riska darījuma klasificēšanas par nerezultatīvu, un to, vai tas bijis nodrošināts riska darījums. Šāda vienkāršība veicinās to, ka banku un uzraudzības iestāžu atbilstības nodrošināšanas pasākumi ir pārvaldāmi, vienlaikus taisnīgi un līdzsvarotā veidā risinot nepabeigto NRD jautājumu.

Lai noteiktu NRD piemērojamo nepietiekamā seguma summu, kas jāatskaita no 1. līmeņa pamatkapitāla posteņiem, iestādēm ir jāpalielina to NRD, piemērojot koeficientu, kas norādīts ierosinātajā regulā. ECB atbalsta saskaņā ar ierosināto regulu piemērojamo faktoru kalibrēšanu. Tostarp noteikts 100 % segums nenodrošinātam NRD, kas jāpiemēro no otrā gada (pieņemot, ka bija domāts atsaukties uz trešo gadu) pirmās dienas. Nodrošinātam NRD segums ir 100 % no astotā gada (pieņemot, ka bija domāts atsaukties uz devīto gadu) pirmās dienas pēc nerezultatīva darījuma klasifikācijas noteikšanas, parādniekam nokavējot vairāk nekā 90 dienas.

Attiecībā uz nodrošinātiem riska darījumiem kredītiestādēm jāspēj "savlaicīgi" realizēt savu kredīta aizsardzību⁽⁸⁾. Ja nodrošinājums nav realizēts vairāku gadu periodā no dienas, kad pamatā esošais riska darījums klasificēts kā nerezultatīvs, ir pamatoti uzskatīt, ka nodrošinājums nav efektīvs, un riska darījumu ir nenodrošināts no uzraudzības viedokļa.

2.3. Uzraudzības pārskatu sniegšanas prasības

ECB saprot, ka Īstenošanas regulā (ES) Nr. 680/2014 noteiktos attiecīgos uzraudzības pārskatu sniegšanas pienākumus grozīs, lai kompetentās iestādes spētu pārraudzīt iestāžu atbilstību ierosinātajai regulai. Turklāt ECB aicina Komisiju apsvērt, vai informācijas atklāšanas prasība attiecībā uz iestāžu atbilstību seguma prasību minimumam nebūtu jāievieš Regulā (ES) Nr. 575/2013.

⁽⁹⁾ 9. panta 1. punkts Padomes Regulā (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.) nosaka, ka: "Nolūkā veikt uzdevumus, kas tai uzticēti ar Regulas (ES) Nr. 2/2013 4. panta 1. un 2. punktu un 5. panta 2. punktu, ECB attiecīgos gadījumos tiek uzskatīta par kompetento iestādi vai norīkoto iestādi iesaistītajās dalībvalstīs, kā to nosaka attiecīgie Savienības tiesību akti". Šajā kontekstā sk. 97. un 104. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.) un 16. pantu Regulā (ES) Nr. 1024/2013.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 680/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz iestāžu sniegtajiem uzraudzības pārskatiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 (OV L 191, 28.6.2014., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Sk., piemēram, Regulas (ES) Nr. 575/2013 194. panta 4. punktu.

2.4. Apspriešanās ar ECB

ECB vēlas Parlamentam un Padomei atgādināt, ka būs vajadzīga vēl viena apspriešanās, ja ierosinātā regulu likumdošanas procedūras laikā tiks būtiski grozīta, salīdzinot ar versiju, par kuru notika apspriešanās ar ECB ⁽⁹⁾.

Gadījumos, kuros ECB iesaka grozīt ierosināto regulu, konkrēti redakcionālie priekšlikumi ir izklāstīti atsevišķā tehniskā darba dokumentā, kuram pievienots attiecīgs paskaidrojuma teksts. Tehniskais darba dokuments ir pieejams angļu valodā ECB interneta vietnē.

Frankfurtē pie Mainas, 2018. gada 12. jūlijā

ECB prezidents

Mario DRAGHI

⁽⁹⁾ Sk., piem., Tiesas spriedums, 1970. gada 15. jūlijs, *ACF Chemiefarma NV/Komisija*, lieta 41/69, ECLI:EU:C:1970:71, 3. punkts; Tiesas spriedums, 1982. gada 4. februāris, *Buyl/Komisija*, lieta 817/79, ECLI:EU:C:1982:36, 1. punkts; ģenerālvokāta *Fennelly* atzinums, 1997. gada 20. marts, Parlaments/Padome, C-392/95, ECLI:EU:C:1997:172, 15. punkts; Tiesas spriedums, 1997. gada 11. novembris, *Eurotunnel SA un citi/Seafrance*, C-408/95, ECLI:EU:C:1997:532, 46. punkts; Tiesas spriedums, 2003. gada 25. septembris, *Océ van der Grinten*, C-58/01, ECLI:EU:C:2003:495, 100. un 102. punkts.